

De Eindhovense burgemeester Jeroen Dijsselbloem. © Kees Martens/DCI Media

Jeroen Dijsselbloem: ben je nou burgemeester van Eindhoven of manager bij ASML?

Ophef in de regio: ASML zou uit Nederland willen vertrekken. Onze welvaart wordt bedreigd. Burgemeester Jeroen Dijsselbloem smeekt bij het Rijk om 5 tot 8 miljard teneinde de doorgroei van ASML vlot te trekken. Maar de 'noodkreet' van de burgemeester rammelt, vindt Bas van Stokkom.

Bas van Stokkom 16-03-24, 40 reacties

In Frankrijk en Duitsland zouden grote welkomstbonussen voor ASML klaarliggen. De rode loper is daar uitgerold. Zou het? Heeft Jeroen dat gepolst? In Nederland zouden alle seinen op rood staan, vervolgt hij. Want kennismigranten verliezen hun fiscale voordelen en de universiteit mag

minder buitenlandse studenten opleiden.

Maar Jeroen, het afschaffen van belastingvoordeel voor expats is toch een mooie sociaaldemocratische gedachte! Waarom zou je een groep welgestelden extra in de watten leggen? En zou ASML niet zelf die douceurtjes aan hun werknemers kunnen uitdelen? Geld in overvloed bij dat droombedrijf. Het aandeel ASML blijft maar stijgen, de beleggers blijven toestromen.

Juist te veel oog voor bedrijven

Je zou zeggen, Nederland heeft juist te veel oog voor de belangen van supergrote ondernemingen. Elk megabedrijf krijgt hier een soepele regeling van de fiscus. De Zuidas regelt verdere belastingontwijking. Toen SNS Reaal in 2012 failliet dreigde te gaan, vervolgt Dijsselbloem, werd een miljardenredding in gang gezet. Een fors investeringspakket van de overheid loont! Maar Jeroen, zit ASML (beurswaarde 300 miljard) dusdanig in het slop dat wij, belastingbetalers, flink bij moeten schieten? Ben je nu burgemeester of business development manager van ASML?

De grenzen aan de groei zijn bereikt, hoewel dat bij veel bestuurders en politieke partijen maar niet wil doordringen

Het kan verkeren, ook de Tweede Kamer panikeert. Femke Zeedijk van NSC wil samen met VVD, CDA en PvdA 'de Brainportregio aantrekkelijk houden'. En ook nu is de suggestie dat ASML naar het buitenland vlucht. De realiteit is anders. Vertrekkend topman Peter Wennink heeft gezegd dat hij niet weg wil uit Nederland, maar voor verdere groei van het bedrijf wel over de grens kijkt. En dat is logisch want onstuimige verdere groei in de regio kan domweg niet meer.

Leefbare wereld

De grenzen aan de groei zijn bereikt, hoewel dat bij veel bestuurders en politieke partijen maar niet wil doordringen. In een tijd van klimaatvervuiling hebben we de opdracht weloverwogen en gezond te groeien en dat te

combineren met krimp waar nodig. De komende generaties hebben ook recht op een leefbare wereld!

Onze regio kan de felle groeidynamiek van ASML niet verwerken. Te denken dat je de regio nog verder overhoop kunt halen en vol kunt plempen is pure hoogmoed. Dat mag in China de gewoonte zijn, maar hier niet. Je moet geen kille metropool willen worden waar de elites de binnenstad bezetten, de tweedeling groeit en sociale binding er niet meer toe doet.

Tenslotte, het wapengekletter tussen de economische titanen, ASML en de Rijksoverheid, gaat wederom over de hoofden van de Brabantse bevolking heen. Voor democratische besluitvorming over onze toekomst is kennelijk geen enkele plaats.

Bas van Stokkom woont in Eindhoven en is filosoof en socioloog. Hij is als onderzoeker verbonden aan de Radboud Universiteit Nijmegen.